

Tarpeiden, resurssien ja mahdollisuuksien tunnistaminen sekä kyky tehdä yhteistyötä paikallisissa maaseutuyhteisöissä ovat avaintekijöitä Viron, Suomen, Romanian ja Skotlannin maaseutuyhteisöissä

Tulokset perustuvat Erasmus+-rahoitteen ViSEnet-hankkeen ensimmäisen vaiheeseen. Hankkeen tarkoituksena on tukea maaseudun yhteisöjen yhteiskunnallista yrittäjyyttä. Yhteiskunnallinen yrittäjyys on yritystoimintaa, jolla on yhteiskunnallinen tavoite ja jonka voitto sijoitetaan uudelleen paikallisyhteisöön.

Maaseutualueilla on paljon osaamista, jota ei riittävällä tavalla hyödynnetä yhteisöjen kehittämisessä*. *Village Social Enterprise -learning material guidance and networking* (ViSEnet) -hanke pyrkii vastaamaan ylläesitettyyn haasteeseen yliopistojen ja maaseutuyhteisöjen edustajista koostuvan kansainvälisen konsortion avulla tavoitteenaan kehittää maaseutuyhteisöjen osaamista ja taitoja yhteisöjen yhteiskunnallisten yritysten kehittämiseksi.

Syksyllä 2019 yhteensä 64 maaseutuyhteisön edustajaa Virosta, Suomesta, Skotlannista ja Romaniasta osallistui työpajoihin, joissa keskityttiin hankkeen ensimmäisen teeman *"Yhteisön aktivointi ja osallistumisen menetelmät maaseutualueilla"* opintomateriaalin sisällön tarkasteluun. Yhteisöihin ja osallistumiseen liittyvä materiaali on jaettu viiteen alateemaan (kuva 1), joista jokainen pyrkii osaltaan tukemaan yhteisölähtöisten yhteiskunnallisten yritysten kehittämistä maaseudulla.

Kuva 1. Työpajojen aikana käsitellyt teemoja.

Työpajoissa käytiin läpi eri alateemoissa tarkemmin esitellyjä menetelmiä yhteisöjen tarpeiden selvittämiseksi sekä yhteisön aktivoimiseksi ja osallistamiseksi. Läpikäytyjä menetelmiä olivat muiden muassa yhteisön tarpeiden, erityispiirteiden ja mahdollisuuksien kartoitus, erilaiset ideointimenetelmät sekä empatiakartan luominen.

Opintomateriaalia testattiin neljässä pilotointityöpajassa

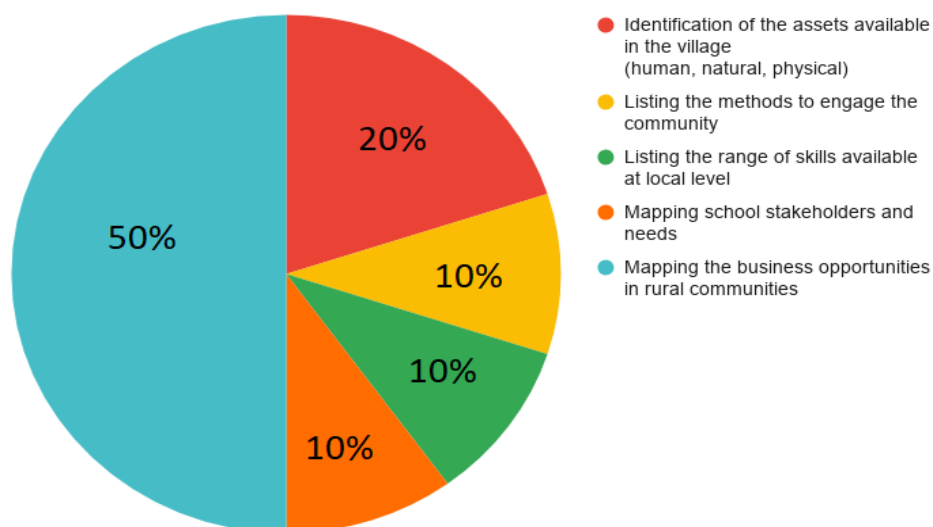
Virossa kansalaisjärjestö Ökokullerin koordinoimaan työpajaan osallistui kaksi maaseutuyhteisöä: Lahemaa Pohjois-Virolta ja Haanja Etelä-Virolta. Työpajan tarkoituksena oli tukea maaseutuyhteisöjen matkailun kehittämistä ja tässä

työssä hyödynnettiin myös ViSEnet-hankkeen oppimateriaaleja. ***Työpajan tuloksena paikalliset toimijat saivat tukea työlleen ja eväitä matkailun kehittämiseksi jatkossa.***

Suomessa järjestettyyn työpajaan osallistui kaksi hankkeen pilottikylää, jotka ovat osaltaan miettimässä ja kehittämässä yhteiskunnallista yrittäjyyttä alueellaan. Työpajan toteutti Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti. Työpajaan osallistuneet kylät keskustelivat ja arvioivat kyliensä resursseja ja mahdollisuuksia yhteisölähtöisen yhteiskunnallisen yrittäjyyden näkökulmasta sekä vaihtoivat samalla ajatuksia ja kokemuksia toistensa kanssa. Palautteen mukaan kylät saivat yhteisölähtöisen liiketoiminnan kehittämiseen apukeinoja ja uskoa siihen, että yhteisölähtöinen yhteiskunnallinen yritys on varteen otettava vaihtoehto erityisesti maaseudun palveluita mietittäessä. Työpajan tärkein opetus oli, että ***kylissä on mahdollisuuksia ja potentiaalia, ne on vain osattava huomioida ja nähdä liiketoimintamahdollisuuksina.***

Romaniassa pidettyyn työpajaan kokoontui kahden Bukarestin yliopiston professorin johdolla 19 osallistujaa yhteensä seitsemästä kylästä tarkoituksenaan tunnistaa kylien paikallisia tarpeita ja käyttämättömiä resursseja. Työpajassa käsiteltiin yhteisön aktivointia ja osallistumista sekä tunnistettiin yhteisön kriittisiä tarpeita, resursseja sekä mahdollisia yhteyksiä näiden välillä. Työpajassa huomattiin, että paikallisten mahdollisuuksien muuttaminen liiketoimintamahdollisuuksiksi on jatkuva oppimisprosessi, johon yhteisöissä tarvitaan koulutusta. Työpajan lopussa neljän osanottajan ryhmä ilmaisi halunsa viedä työpajan tuloksia vapaaehtoisesti eteenpäin.

Skotlannissa työpajaa koordinoi Inspiralba, yhteiskunnallinen yritys itsekin. Työpajassa keskityttiin tunnistamaan yhteisöjen resursseja erityisesti inhimillisiin voimavaroihin liittyen. Lisäksi työpajan osallistujat tunnistivat kylään ja sen ympäröivään luontoon liittyviä resursseja. Osallistujat keskustelivat myös aktivoinnin ja osallistumisen edistämisen haasteista, joista esiin nostettiin muun muassa asukkaiden ajankäyttö ja tavoitettavuus. Työpajan osallistujat aikovat jatkaa työpajassa aloitettua työtä tunnistaaakseen lisää kyläläisten resursseja ja hyödyntääkseen niitä kylän kehittämisessä ja yrittäjämäisessä toiminnassa.

Kuva 2. Hankkeen pilotointityöpajojen tuloksina muodostuneet paikallisyhteisöjen kehittämisen pääprioriteetit.

Paikallisten työpajojen tuloksina syntyneet paikallisyhteisöjen toiminnan kehittämisen pääprioriteetit (kuva 2) liittyvät pääosin paikallisten mahdollisuuksien ja resurssien selvittämiseen ja kartoittamiseen, joista voidaan jalostaa yhteisön tilanteesta riippuen erilaisia liiketoimintamahdollisuuksia.

Työpajoissa huomattiin, että paikallista ja yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä voidaan edistää monin tavoin kiinnittämällä erityistä huomiota yhteisön aktivointiin ja osallistumiseen. Työpajojen tulosten perusteella ViSEnet-tiimin kehittämä opintomateriaali yhteisön aktivointiin ja osallistumiseen liittyen on hyvä keino vahvistaa paikallisyhteisöjen toimintaa (Viro), tuoda esiin ja vahvistaa yhteisön potentiaalia (Suomi), rohkaista paikallista aktiivisuutta ja aloitteellisuutta (Romania) sekä tukea paikallisyhteisöjen kehittämistoiminnan jatkuvuutta ja paikallisia kehitysprosesseja (Skotlanti).

Seuraava ViSEnet-hankkeen työpaja keskittyy kumppanuuksiin ja verkostojen luomiseen osana yhteisön kehittämistä.

Lähde: **The Power of Unreasonable People: How Social Entrepreneurs Create Markets That Change the World Hardcover by John Elkington (Author), Pamela Hartigan (Author), Klaus Schwab (Foreword).*

Available at: <https://www.amazon.com/Power-Unreasonable-People-Entrepreneurs-Markets/dp/1422104060>

Website: www.visenet.net

Projektin ensimmäisessä vaiheessa kehitetyt ja maaseutuyhteisöjen yhteistyökumppaneiden kanssa työpajojen aikana pilotoidut yhteisön aktivointiin ja osallistumiseen liittyvät materiaalit ovat vapaasti saatavilla verkossa: https://ilias.hfwu.de/ilias.php?ref_id=24071

Katso myös video Romaniassa järjestetystä työpajasta:

<https://www.youtube.com/watch?v=I0Vibs9CJ3g&feature=youtu.be>

Partnerit:

University of Helsinki Ruralia Institute, Finland (coordinator): <https://www.helsinki.fi/en/ruralia-institute/visenet-village-social-enterprise-learning-material-guidance-and-networking-0>

Lisätietoja: Katja Rinne-Koski, katja.rinne-koski@helsinki.fi

Estonian University of Life Sciences, Estonia: <https://www.emu.ee/en/about-the-university/news/uudis/2019/01/31/visenet-village-social-enterprise-learning-material-guidance-and-networking/>

Yhteyshenkilö: Roger Evans, evanter.ou@gmail.com and Lea Sudakova, lea.sudakova@emu.ee

Nürtingen-Geislingen University, Germany: https://ilias.hfwu.de/goto.php?target=cat_22160

Yhteyshenkilö: Roman Lenz, roman.lenz@hfwu.de

Bucharest University of Economic Studies, Romania: <http://fabiz.ase.ro/erasmus-visenet>

Yhteyshenkilö: Carmen Paunescu, carmen.paunescu@ase.ro

Inspiralba, Scotland: <http://www.inspiralba.org.uk/visenet-learning-and-networking-for-rural-social-enterprise/>

Yhteyshenkilö: Ailsa Clark, aclark@inspiralba.org.uk

Euroopan komissio ei vastaa tämän lehdistötiedotteen sisällöstä.

ViSEnet- hankkeen rahoittaa Erasmus+ aikuiskoulutukselle, KA2 Strategiset kumppanuushankkeet

Erasmus+